

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

28 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte - Nicolae Gordilă
Judecători - Ion Guzun, Elena Covalenco, Liliana Catan și Iurie Diaconu

a judecat în ședință fără participarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Cahul Dumitru Calendari împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 09 aprilie 2014. în cauza penală privindu-1 pe

*Petcov Gheorghe Lazar, născut la
30 iunie 1954, originar și domiciliat în
r-nul. Taraclia, s. Corten;*

termenul de examinare a cauzei fiind:

în prima instanță din 22.08.2013 până la 15.11.2013;

în instanța de apel din 21.01.2014 până la 09.04.2014;

în instanța de recurs din 03.07.2014 până la 28.10.2014;

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Taraclia din 15 noiembrie 2013, **Petcov Gheorghe** a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 152

alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani;

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an.

Petcov Gheorghi a fost achitat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit, că la 02 septembrie 2012 aproximativ la ora 09.00, Petcov Gheorghi, aflându-se în fața casei nr. 90 pe str. Dimitrova, în s. Corten, r-nul Taraclia, cu scopul cauzării intenționate cet. Ivanov Nicolai leziunilor corporale, a aplicat ultimului pe mână și pe corp câteva lovituri cu bățul, cauzându-i vătămări corporale medii în formă de fractură închisă a osului ulnar, 1/3 distală pe dreapta, fractură închisă a osului metacarpian V din dreapta care a cauzat dereglarea sănătății de lungă durată.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura r-ului Taraclia Terzi V., prin care s-a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care al condamna pe Petcov Gheorghi potrivit art. 287 alin. (3) Cod penal stabilindu-i o pedeapsă de 3 ani închisoare, pe art.152 alin. (1) Cod penal ai stabili o pedeapsă de 2 ani închisoare, în temeiul art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, a-i stabili pedeapsa definitivă de 4 ani închisoare și în temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare să fie suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 09 aprilie 2014 a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de procuror în Procuratura r-ului Taraclia Terzi V., cu menținerea sentinței atacate.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a indicat, că instanța de fond pe deplin a constatat starea de fapt și de drept a acțiunilor săvârșite de inculpatul Petcov Gheorghi, probelor examinate dându-le o apreciere juridică cuvenită, stabilindu-i o pedeapsă echitabilă.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către acuzatorul de stat, procuror în cadrul Procuraturii de nivelul Curții de Apel Cahul Calendari

Dumitru, prin care, invocându-se temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, criticând legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel a solicitat casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel în alt complet de judecată, invocând următoarele motive:

- în partea stabilirii pedepsei, instanța de apel nu s-a expus asupra solicitării procurorului privind aplicarea inculpatului Petcov Gheorghe a unei obligațiuni potrivit art. 90 alin. (6) lit. a) Cod penal;

- instanța de apel nu s-a expus asupra declarațiilor părții vătămate Ivanov Nicolae și a inculpatului Petcov Gheorghe asupra lipsei relațiilor ostile între dâșii;

- instanța de apel nu s-a expus asupra declarațiilor martorului Rîbacov D, date la urmărirea penală și care au fost date citirii conform art. 371 Cod de procedură penală în cadrul ședinței de apel, care confirmă acțiunile huliganice lui Petcov Gheorghe;

- instanța nu s-a expus asupra argumentului procurorului precum că fapta inculpatului a fost săvârșită în public;

6. Judecând recursul declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează, că recursul ordinar declarat de către acuzatorul de stat, procuror în cadrul Procuraturii de nivelul Curții de Apel Cahul Calendari Dumitru urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală (red. 14.03.2003), instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma

cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată, că în instanța de recurs ordinar și-a găsit confirmarea temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat de acuzatorul de stat, în legătură cu ce urmează a fi casată decizia atacată, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, deoarece această eroare nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Potrivit apelului declarat de procuror (Vol. I, f.d. 198-199), criticându-se sentința de condamnare, s-au invocat următoarele motive:

„- instanța de judecată a dat o apreciere subiectivă și insuficientă declarațiilor părții vătămate Ivanov Nicolae, martorilor Gavriușenco Victor, Petcova Zinaida și Rîbacov Dmitri depuse atât în cadrul urmăririi penale cât și în cadrul cercetării judecătorești, care au declarat că, Petcov Gheorghii înainte de a-i aplica lovituri părții vătămate, aflându-se în loc public, se exprima în adresa acestuia cu cuvinte necenzurate, ca urmare Petcov Gheorghii cu acțiunile sale a întrerupt răgazul vecinilor, care au ieșit din casele lor, respectiv devenind martori ai infracțiunii;

- la pronunțarea sentinței instanța de judecată nu a ținut cont de relevanța, concludența, utilitatea și veridicitatea a tuturor probelor acumulate și examinate în cadrul ședinței de judecată, din punct de vedere al colaborării lor, prin care s-a confirmat vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, unde nemijlocit a fost dovedit că în acțiunile inculpatului există componența de infracțiune prevăzută de art. 287 alin. (3) Cod penal, după indicii „Huliganismul”, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică și exprimă o vădită lipsă de respect față de societate, însoțite de aplicarea violenței

asupra persoanelor, acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită”;

Conform doctrinei penale, latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, constă în fapta prejudiciabilă exprimată în acțiuni care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită.

Prin *ordine publică* se înțelege un sistem stabil de relații sociale care asigură ambianța liniștită de conviețuire în societate, de inviolabilitate a persoanei și a integrității patrimoniului, precum și activitatea normală a organelor și instituțiilor de stat publice.

Prin *încălcare grosolană a ordinii publice* se exprimă o vădită lipsă de respect față de societate, săvârșirea unor acțiuni intenționate ce atentează la regulile sociale și morale de conviețuire, care sunt încălcate într-un mod grosolan și demonstrativ de către violatorul ordinii publice prin necuviință, neobrăzare, comportare batjocoritoare cu cetățeni, prin înjosirea onoarei și demnității personalității, încălcare îndelungată și insistentă a ordinii publice, zădărnicierea activităților de masă, suspendarea temporară a activității normale a întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor, transportului obștesc etc.

Prin *exprimarea unei vădite lipse de respect față de societate* se au în vedere acțiunile evidente ce ating interesele legitime ale unui grup ori chiar ale unei persoane care se află la locul infracțiunii (proferarea de expresii indecente, abordarea unei ținute lipsite de pudoare, efectuarea de gesturi obscene etc.)

Prin *acțiuni care încalcă grosolan ordinea publică* se înțelege fapta săvârșită în public, îndreptată împotriva ordinii publice, care se concretizează în acostarea jignitoare a persoanelor, în alte acțiuni similare ce încalcă normele etice, tulbură ordinea publică și liniștea persoanelor.

Fapta prejudiciabilă analizată presupune aplicarea violenței asupra persoanelor.

În sensul art. 287 Cod penal, prin violență se are în vedere violența soldată cu vătămarea ușoară a integrității corporale sau a sănătății ori violența soldată cu leziuni corporale care nu presupun nici dereglarea de scurtă durată a sănătății, nici pierderea neînsemnată și stabilă a capacității de muncă.

Raportând cele menționate mai sus la speța în cauză, Colegiul constată incorectă concluzia instanței de fond, menținută de instanța de apel, cu privire la lipsa elementelor constitutive a infracțiunii ce au dus la pronunțarea pe acest capăt de învinuire a unei sentințe de achitare.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel a motivat superficial, și nu sa pronunțat prin motive convingătoare asupra faptului, că prin acțiunile intenționate inculpatul Petcov Gheorghii nu a fost încălcată grosolan ordinea publică, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, însoțite de aplicarea violenței față de partea vătămată, soldată cu cauzarea leziunilor corporale, ce se califică ca vătămări corporale medii.

În acest sens Colegiul penal lărgit enunță că au rămas fără motivare următoarele probe: - declarațiile permanente ale părții vătămate Ivanov Nicolae date în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond (f.d. 156-159) din care rezultă că:

-, la data de 2-3 septembrie 2012, pe la orele 09.00 la dânsul a venit Gavrușenco Victor și a cerut să se clarifice referitor la datoria în sumă de 500 lei. Petcov Gheorghii a ieșit, ei au început să vorbească cu Gavrușenco V., strigau, dar apoi între dânsii s-a început conflictul. Partea vătămată menționează de asemenea că inculpatul a început să fugă după Gavrușenco V. deoarece acesta a cerut de la inculpat 500 lei, totodată inculpatul l-a lovit pe Ivanov Nicolae după care a început sa vorbească cu cuvinte necenzurate in adresa tuturor;”

-, din declarațiile martorului Rîbacov Dmitri care a declarat că a auzit strigăte, a ieșit afara și a văzut cum Petcov Gheorghii alerga după Gavrușenco V. dar acesta a reușit să fugă, atunci inculpatul s-a îndreptat spre Ivanov Nicolae l-a lovit cu un băț...”

-, din declarațiile martorului Gavrușenco Victor care a declarat că la 2 septembrie 2012 el s-a dus la Ivanov N. și l-a întrebat de cireșe, care le-a cules

acesta. Ivanov Victor ia spus că nu știe nimic, menționând că Petcov Gh. a vândut cireșele, împreună au plecat la Petcov Gh. ca să se clarifice privind cireșele culese din curtea lui și vândute de către Ivanov și Petcov. Ivanov a chemat pe Petcov, acesta a ieșit, și s-a apropiat de poartă, el nu a dorit să discute cu el din care cauză Gavrușenco V. s-a pus în fața porții deschise pentru a nu permite ca Petcov Gh. să se ducă în ogradă. La acestea Petcov Gh. a reacționat negativ și l-a împins în poartă, a închis poarta și a început să alerge cu bățul, care l-a luat de lângă poartă după ei. El fiind departe și Ivanov aproape de el din care motiv l-a lovit pe acesta din urmă cu bățul cel puțin o dată și Ivanov se proteja cu mîna de pălituri. El a plecat, Ivanov N. când s-a întors acasă a spus că î-l doare mîna și presupunea că e ruptă. Din vecini în timpul conflictului l-a văzut doar pe Rîbacov D.

Latura subiectivă a infracțiunii de huliganism se caracterizează prin vinovăția intenționată, intenție directă, adică făptuitorul înțelege că încalcă grosolan ordinea publică și exprimă o vădită lipsă de respect față de societate, cu aplicarea violenței asupra persoanelor sau amenințarea cu aplicarea violenței.

Astfel spus la huliganism acțiunile trebuie să înceapă de la infractor, nu trebuie să fie provocate de persoane cu care se află în conflict.

Ori, în cazul dat, Petcov Gheorghe nu s-a aflat în conflict cu partea vătămată. Mai mult, partea vătămată nici nu la provocat, fiind lovită, fără careva temeieri, cu un băț peste mână, în rezultatul căruia i-au fost pricinuite leziuni corporale medii.

Prin acțiunile sale, adresările cu cuvintele necenzurate în adresa părții vătămate, inculpatul a încălcat liniștea cetățenilor și ordinea publică, fapt confirmat de martorul Rîbacov D.

Referitor la motivul invocat în decizia instanței de apel cu privire la faptul, că deoarece în ordonanța de punere sub învinuire nu s-au indicat acțiuni concrete ale inculpatului, prin care s-ar manifesta huliganismul agravant, Colegiul lărgit invocă că nu susține această motivare, reieșind cum din legislația națională, așa și din practica CEDO.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele

acesteia, să se pronunțe la modul cuvenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate de apelant în apel, să verifice și să aprecieze detaliat probele administrate și examinate în instanță și ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica CEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Cahul Dumitru Calendari, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 09 aprilie 2014 în cauza penală privindu-1 pe *Petcov Gheorghe Laza*, cu dispunerea rejudecării cauzei în Curtea de Apel Cahul, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la 02 decembrie 2014 ora 9⁴⁵

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Ion Guzun

Elena Covalenco

Liliana Catan

Iurie Diaconu